

Asiasisältö		Keskeisyys		
		1	2	3
1	Anamneesi ja status	1		
1.1	Keuhkopotilaan anamneesin erityispiirteet (normaalin anamneesin lisäksi)	1		
1.1.1	Tupakka	1		
1.1.2	Ylähengitystiet	1		
1.1.3	Refluksitauti	1		
1.1.4	Allergiat	1		
1.1.5	Suku	1		
1.1.6	Työhistoria ja -miljö, mukaan lukien asbestialistushistoria	1		
1.1.7	Vapaa-ajan altisteet	1		
1.1.8	Tuberkuloosikontaktit	1		
1.1.9	Matkustus- ja infektiotanamneesi	1		
1.1.10	Toimintakyky	1		
1.1.11	Immunosuppressio	1		
1.2	Keuhkopotilaan statusutkimuksen erityispiirteet (normaalin statusutkimuksen lisäksi)	1		
1.2.1	Hengityksen tarkkailu; hengitystaajuus, apuhengitysilihakset, huulihengitys, asento, rintakehän muoto ja liikkuvuus, ilman stetoskooppiä kuuluvat äänet	1		
1.2.2	Keuhkoauskultaatio ja erilaisten hengitysäänen ymmärtäminen	1		
1.2.3	Syanoosi, kellonlasikynnet ja rumpupalikkasormet	1		
1.2.4	Kaulan, leuan ja nielun rakenne, obesiteetti	1		
2	Altisteet	1		
2.1	Tupakka	1		
2.1.1	Tupakan kansanterveydellinen merkitys	1		
2.1.2	Tupakoinnin terveyshaitat	1		
2.1.2.1	Merkitys keuhkosairauksissa	1		
2.1.2.2	Merkitys muissa kuin keuhkosairauksissa	1		
2.1.3	Tupakasta vieroitustyöhön motivoituminen, lääkärin roolin ymmärtäminen	1		
2.1.4	Nikotiiniriippuvuuden arviointi	1		
2.1.5	Tupakoinnin lopetusmotivaation arviointi	1		
2.1.6	Tupakasta vieroituksen lääkehoito	1		
2.2	Sisäilman altisteet	1		
2.2.1	Tavallisimmat sisäilman oireita aiheuttavat tekijät, mm. kosteusvauriot, ilmanvaihdon ongelmat ja allergeenit	1	2	
2.3	Ammattitaudit	1		
2.3.1	Osaa kysyä työn yhteydestä oireisiin ja tietää indikaatiot ESH:n tutkimuksiin lähettämiseen	1		
2.4	Ulkoisten tekijöiden aiheuttamat keuhkoreaktiot	1		
2.4.1	Osaa tarvittaessa epäillä lääkkeen (erit. nitrofurantoiini, reuma- ja rytmihäiriölääkkeet), sädehoidon tai myrkyllisten aineiden aiheuttamaa keuhkoreaktiota	1	2	
3	Taudit	1		
3.1	Astma	1		
3.1.1	Diagnostiikka	1		
3.1.1.1	Astman fenotyypit	1	2	
3.1.2	Hoito: lääkehoito ja lääkkeetön hoito	1		
3.1.2.1	Inhalaatiolääkityksen perusteet ja inhalaatiolaitteiden pääpiirteet	1		
3.1.2.2	Omahoidon ohjaus	1		
3.1.2.3	Oikean hoitoportaan valinta	1		
3.1.2.4	Vaikean astman hoitovaihtoehdot, esim. biologiset astmalääkitykset	1		3
3.1.3	Pahenemisvaiheiden hoito	1		
3.1.4	Seuranta	1		
3.1.4.1	Astman hoitotasapainon arviointi	1		
3.1.4.2	Huonon hoitotasapainon syiden selvittely	1		
3.1.5	Erityiskorvattavuuslausunnot	1		
3.1.6	ESH:oon lähettämisen kriteerit	1		
3.2	COPD	1		
3.2.1	Diagnostiikka	1		
3.2.2	Hoito: lääkehoito ja lääkkeetön hoito	1		
3.2.2.1	Inhalaatiolääkityksen perusteet ja inhalaatiolaitteiden pääpiirteet	1		
3.2.2.2	Limantyhennyksen hoitokeinot	1		
3.2.2.3	Ravitsemus ja liikunta hoitokeinoina	1		
3.2.2.4	Tarvittavat rokotukset	1		
3.2.2.5	Pitkäaikaisen happihoidon indikaatiot ja kontraindikaatiot	1	2	
3.2.3	Pahenemisvaiheiden hoito	1		
3.2.3.1	Akuutin ventilaatiovajeen ja sairaalahoidon tarpeen arvioiminen pahenemisvaiheessa	1		

	3.2.3.2	Tietää liiallisen happilisen annon riskit COPD-potilaalla	1		
	3.2.4	Seuranta, vaikeusasteen arvio	1		
	3.2.5	Erityiskorvattavuuslausunnot	1		
	3.2.6	ESH:oon lähettämisen kriteerit	1		
	3.3	Keuhkoinfektiot			
	3.3.1	Akuutti bronkiitti	1		
	3.3.1.1	Diagnostiikka ja hoito	1		
	3.3.1.2	Akuutille bronkiitille altistavan perustaudin tunnistaminen	1		
	3.3.2	Pneumonia			
	3.3.2.1	Diagnosointi, hoito ja kontrollointi	1		
	3.3.2.2	Hoitopaikan valinta, vakavuuden arvio	1		
	3.3.2.3	Huonosti paranevan pneumonian tunnistaminen, ESH:oon lähettämisen kriteerit		2	
	3.3.2.4	Keuhkosyövän mahdollisuuden tunnistaminen huonosti siistiytyvän keuhkokuvan / toistuvan pneumonian taustalla		2	
	3.3.3	Tuberkuloosi			
	3.3.3.1	Osaa epäillä oireiden ja keuhkokuvalöydösten perusteella ja tietää riskiryhmät	1		
	3.3.3.1.1	Tietää, miten toimia tartuttavan tuberkuloosin epäilyssä	1		
	3.3.3.2	Tarvittavat tutkimukset tuberkuloosiepäilyssä		2	
	3.3.3.3	Tartunnan vaarallisuus ja eristämistarve		2	
	3.3.3.4	Lääkehoito			3
	3.3.3.5	PTH:n osuus kontaktijäljityksessä ja altistuneen tutkimuksissa		2	
	3.3.3.6	PTH:n osuus valvotussa hoidossa		2	
	3.4	Uniapnea			
	3.4.1	Obstruktiivinen uniapnea			
	3.4.1.1	Osaa epäillä ja lähettää tutkimuksiin oireiden, statuslöydösten ja riskitekijöiden perusteella	1		
	3.4.1.2	Unirekisteröintilausunnon tulkitseminen	1		
	3.4.1.3	Hoitovaihtoehdot			
	3.4.1.3.1	Elintapaohjaus, nenän hoito, asentohoito	1		
	3.4.1.3.2	CPAP- ja uniapneakiskohoidon pääpiirteet		2	
	3.4.1.4	ESH:oon lähettämisen kriteerit	1		
	3.4.1.5	Ajokykyarvio	1		
	3.4.2	Sentraalinen uniapnea			3
	3.4.3	Muut unenaikaiset hengityshäiriöt			3
	3.5	Hengitystieallergiat			
	3.5.1	Keuhkosairauksiin liittyvän allergian diagnosointi ja hoito	1		
	3.5.2	Siedätyshoidot			
	3.5.2.1	Hoidon tarpeen tunnistaminen ja ESH:oon lähettämisen kriteerit	1		
	3.5.2.2	Hoidon toteutus		2	
	3.5.3	Anafylaksian tunnistaminen ja hoito	1		
	3.6	Keuhkokasvaimet			
	3.6.1	Osaa epäillä keuhkosyöpää oireiden ja riskitekijöiden perusteella	1		
	3.6.2	Keuhkokuvan merkitys epäselvien oireiden selvittelyssä ja keuhkosyövän diagnostiikassa	1		
	3.6.3	Keuhkosyövän ennuste ja diagnostiikka sekä hoitolinjat ESH:ssa			3
	3.7	Keuhkoparenkyymitaudit			
	3.7.1	Osaa epäillä oireiden ja statuslöydösten perusteella ja lähettää ESH:oon	1		
	3.7.2	Tunnistaa tyypillisen löydöksen: inspiratorisen hienojakoisen rahinan	1		
	3.7.3	Keuhkokuvaluutosten tunnistaminen ja ymmärtäminen		2	
	3.7.4	Tautiin liittyvän oireiston tunnistaminen ja ymmärtäminen		2	
	3.7.5	Interstiellien keuhkosairauksien syyt pääpiirteissään		2	
	3.7.6	Hoitomahdollisuudet idiopaattisessa keuhkofibroosissa pääpiireittäin		2	
	3.7.7	Fibrotisoivien keuhkosairauksien hoito ESH:ssa			3
	3.8	Sarkoidoosi			
	3.8.1	Osaa epäillä oireiden ja keuhkokuvaluutosten perusteella ja lähettää ESH:oon	1		
	3.8.2	Diagnostiikka			3
	3.8.3	Hoito ja seuranta			3
	3.8.4	Manifestaatiot muissa elimissä ja yleissairautena			3
	3.9	Keuhkoverenkierron sairaudet			
	3.9.1	Keuhkoembolia	1		
	3.9.1.1	Diagnostiikka ja hoito	1		
	3.9.1.2	Vakavuuden riskiarvio, hoitopaikan valinta	1		
	3.9.1.3	Riskitekijät, ehkäisy	1		
	3.9.1.4	Seuranta	1		
	3.9.1.5	Komplikaatiot: CTEPH			3
	3.9.2	Pulmonaalihypertensio			3
	3.9.3	Cor pulmonale			3
	3.10	Bronkiektasiat			

	3.10.1	Osaa epäillä oireiden ja riskitekijöiden perusteella ja lähettää ESH:n tutkimuksiin	1		
	3.10.2	Riskiryhmät ja tyypilliset oireet		2	
	3.10.3.	Hoidon pääperiaatteet (limantyhjennys ja liikunta, infektioiden hoito)		2	
	3.11	Harvinaiset keuhkosairaudet			
	3.11.1	Vaskuliitit			3
	3.11.2	Reumasairauksiin liittyvät keuhkomanifestaatiot			3
	3.11.3	Allerginen alveoliitti			3
	3.11.4	Pneumokonioosi			3
	3.11.5	Kystinen fibroosi			3
4		Oireet ja löydökset			
	4.1	Pitkittynyt yskä ja veriyskä			
	4.1.1	Pitkittyneen yskän tavallisimmat aiheuttajat ja tutkimukset sekä hoito PTH:ssa sekä ESH:oon lähettämisen indikaatiot	1		
	4.1.2	Veriyskän tavallisimmat aiheuttajat ja tutkimukset sekä indikaatiot ESH-tutkimuksiin lähettämiseen	1		
	4.2	Hengenahdistus			
	4.2.1	Perustutkimukset ja tavallisimpiin aiheuttajasairauksiin liittyvä oirekuva	1		
	4.2.2	Vaikeusasteen arvio, indikaatiot ESH:oon lähettämiseen	1		
	4.3	Hengityksen vinkuminen			
	4.3.1	Tavallisimmat syyt ja tarvittavat tutkimukset	1		
	4.4	Kylkikipu			
	4.4.1	Tavallisimmat syyt ja tarvittavat tutkimukset	1		
	4.5	Pleuranesteily			
	4.5.1	Tavallisimmat syyt	1		
	4.5.2	Pleurapunktion indikaatiot ja pleuranesteestä otettavat näytteet	1		
	4.5.3	Transudaatin ja eksudaatin erot	1		
	4.5.4	Sydämen vajaatoimintaan liittyvän pleuranesteilyn diagnostiikka ja hoito	1		
	4.5.5	Indikaatiot ESH-tutkimuksiin lähettämiseen	1		
	4.6	Ilmarinta			
	4.6.1	Ilmarinnan tunnistaminen oireiden, löydösten ja keuhkokuvan perusteella	1		
	4.6.2	Ilmarinnan hoidon päälinjat	1		
	4.7	Hengitysvajaus			
	4.7.1	Valtimoverinäytteen otto ja verikaasuanalyysin tulkinta	1		
	4.7.2	Akuutin hengitysvajauksen riskitekijät ja tunnistaminen	1		
	4.7.3	Akuutin hengitysvajauksen hoidon päälinjat	1		
	4.7.3.1	Hapen anto	1		
	4.7.3.2	CPAP/2PV	1		
	4.7.4	Osaa epäillä kroonista hengitysvajausta ja tietää tärkeimmät aiheuttajat		2	
	4.7.5	Kroonisen hengitysvajauksen hoidon päälinjat (kotihappihoito ja/tai 2PV)		2	
	4.8	Vena cava syndrooma (tunnistus ja lähettäminen ESH:oon)		2	
5		Muut			
	5.1	Keuhkofunktio tutkimukset			
	5.1.1	PEF-seurannan indikaatiot, ongelmat ja tulkinta	1		
	5.1.2	Spirometrian indikaatiot, ongelmat ja tulkinta	1		
	5.1.3	Metakoliinialtistus astman diagnostiikassa (perustiedot)		2	
	5.1.4	Juoksurasituskoee astman diagnostiikassa (perustiedot)		2	
	5.1.5	Spiroergometria hengenahdistuksen ja suorituskyvyn selvityksessä			3
	5.1.6	Diffuusiokapasiteettimittaus (perustiedot)		2	
	5.1.7	Työpaikka-PEF-seuranta (perustiedot)		2	
	5.1.8	Saturaatiomittaus (suoritus ja tulkinta)	1		
	5.1.9	6 min kävelytesti (perustiedot)		2	
	5.2	Muut keuhkotutkimukset			
	5.2.1	Bronkoskopia (perustiedot)		2	
	5.2.2	Keuhkobiopsia			3
	5.3	Thorax-radiologia			
	5.3.1	Keuhkokuvan tavallisimpien löydösten tulkinta	1		
	5.3.1.1	Pneumonia, pleuraneste, sydämen vajaatoiminta, tuumori, emfyseema, keuhkoparenkyymin fibroosi, ilmarinta	1		
	5.3.2	Erilaisten CT-tutkimusten (HRCT, varjoainetehosteinen CT, embolia-CT) ja PET-CT-tutkimuksen merkitys		2	
	5.3.3	Pleuran uä-tutkimuksen merkitys		2	
	5.4	Keuhkonsiirto			3
	5.5	Palliatiivinen hoito ja saattohoito			
	5.5.1	Pitkälle edenneen keuhkosairauden tunnistaminen		2	
	5.5.2	Keuhkosairaahan palliatiivisen hoidon pääpiirteet		2	